

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Constantin Alerguș, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată recursul ordinar împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 11 martie 2014, declarat de avocatul Olesea Șevcenco, în numele inculpatului

Romanenco Vladislav Valeriu, născut la
29 mai 1979 în s. Talmaz, r-nul Ștefan Vodă, locuitor
al or. Ștefan Vodă, str. 31 august 13/1, ap. 3, cetățean al
R. Moldova, fără antecedente penale;

în instanța de fond:

Termenul de examinare a cauzei

în instanța de apel:

06 iunie – 29 noiembrie 2013,

în instanța de recurs:

17 ianuarie – 11 martie 2014,

06 martie – 17 iunie 2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 29 noiembrie 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpatul Romanenco Vladislav a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) la 94 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Acțiunea civilă înaintată de Ciolac Ion a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 05 mai 2013, orele 16.00, inculpatul Romanenco Vladislav, fiind în stare de ebrietate și aflîndu-se într-o fișie forestieră din s. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, ca urmare a unui conflict anterior, i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele lui Ciolac Ion, provocîndu-i leziuni corporale medii.

În ședința de judecată inculpatul a acceptat probele prezentate de procuror și acumulate în faza de urmărire penală, fiind de acord cu ele și neavînd careva obiecții asupra lor, a menționat că vina o recunoaște pe deplin.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art.152 alin.(1) Cod penal, ca vătămare intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, că inculpatul a comis infracțiunea în stare de ebrietate, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, întreține un copil minor, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, aplicându-i o pedeapsă nonprivativă de libertate, prin reducerea cu o treime a limitei minime de pedeapsa prevăzută de lege, în conformitate cu prescripțiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța a menționat că probele prezentate instanței în suportul acțiunii civile nu permit stabilirea cu certitudine a cuantumului prejudiciului, fiind necesar ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă.

3. Partea vătămată Ciolac Ion a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu admiterea integrală a acțiunii civile în sumă de 52.144 lei.

Apelantul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, iar prin loviturile aplicate de ultimul i-au fost provocate suferințe insuportabile.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Bender din 11 martie 2014, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Romanenco Vladislav a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 11 martie 2014.

De la Romanenco Vladislav s-a încasat în beneficiul lui Ciolac Ion 1144 lei pentru tratament, 1000 lei pentru asistență juridică și 10.000 prejudiciu moral.

Instanța de apel a reținut că la individualizarea pedepsei, instanța de fond n-a ținut cont că acțiunile inculpatului se caracterizează printr-o: *„deosebită obrăznicie și cinism, cu caracter sadic, el împreună cu fratele au dus partea vătămată mai la o parte, unde cu cruzime la maltratat, urmărind un scop bine determinat de a o umili și ai demonstra superioritatea.*

Doar în urma unor circumstanțe fericite pentru partea vătămată n-au survenit careva urmări mai grave – pierderea capacității de vedere a ochiului”.

Prejudiciul material nu a fost reparat, suma solicitată de partea vătămată, inculpatul nu a recunoscut-o, ceea ce denotă o atitudine de desconsiderare.

Instanța de fond nejustificat a considerat ca circumstanță atenuantă căința sinceră a inculpatului, acesta: *„nemanifestând o astfel de căință și neconștientizând ilegalitatea acțiunilor sale”.*

Totodată, instanța de fond nu a indicat motivele stabilirii pedepsei minime prevăzute de lege.

Instanța a considerat că sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu v-a atinge scopul pedepsei penale, fiind inechitabilă faptelor comise și comportamentului inculpatului.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, că inculpatul are la întreținere un copil minor, că: *„a recunoscut vina”*,

lipsa antecedentelor penale, a comis infracțiunea în stare de ebrietate, este caracterizează satisfăcător, prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost reparat, că cauza a fost examinată în procedura simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, circumstanțele ce denotă stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 1 an.

Partea vătămată a anexat la înaintarea acțiunii civile probe scrise ce confirmă cheltuielile de tratament și de asistență juridică.

5. Avocatul Olesea Sevcenco a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a specificat că inculpatul a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele săvârșite, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, este caracterizat pozitiv la locul de trai, are loc permanent de lucru, are la întreținere un copil minor, este unicul întreținător, a colaborat activ cu organele de drept, astfel corectarea lui este posibilă cu aplicarea pedepsei nonprivativă de libertate.

Partea vătămată nu a prezentat careva probe concludente și pertinente ce ar demonstra cheltuielile suportate.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. În corespundere cu art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de instanța de apel.

Astfel, potrivit descriptivului deciziei contestate, instanța de apel, și-a fondat soluția de înăsprire a pedepsei aplicate inculpatului pe circumstanțe neimputate ultimului prin rechizitoriu și neincluse în dispoziția art. 77 Cod penal ca circumstanțe agravante, cum ar fi că: *“...deosebită obrăznicie și cinism, cu caracter sadic, ...el împreună cu fratele au dus partea vătămată mai la o parte, unde cu cruzime la maltratat, urmărind un scop bine determinat de a o umili și ai demonstra superioritatea.*

Doar în urma unor circumstanțe fericite pentru partea vătămată n-au survenit careva urmări mai grave – pierderea capacității de vedere a ochiului” (pct. 4 din decizie).

Aceste împrejurări nu au fost atestate prin probele examinate de prima instanță, sau materialele din cauza penală, sau în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, persistînd situația de fapt și de drept pe caz constatată de prima instanță.

Mai mult, instanța de apel, fără a audia și partea vătămată, a concluzionat în mod divergent că inculpatul: *“nemanifestînd o astfel de căință și neconștientizînd ilegalitatea acțiunilor sale..., a recunoscut vina”*, neluînd în considerare declarațiile ultimului, consemnate în procesul-verbal al ședinței instanței de apel, că: *“regret cele întîmplate, am încercat să ne împăcăm dar nu am reușit să ne înțelegem” (pct. 4 din decizie, f.d. 167).*

Prin urmare, instanța de apel a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului și i-a aplicat o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, în lipsa unei argumentării legale și întemeiate că o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În al doilea rînd, potrivit art. 414 alin. (1), (2), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Nici aceste prescripții nu au fost respectate de instanța de apel.

Or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată și descriptivului deciziei contestate, admițînd acțiunea civilă, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 87, 114 și *“bonurile de plată respective”*.

Împrejurările enunțate denotă, în mod concludent, că hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, fiind aplicată inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, iar apelul părții vătămate a fost greșit admis de către instanța de apel.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărîrea atacată și menține hotărîrea primei instanțe, în cazul în care apelul a fost greșit admis.

Circumstanțele nominalizate atestă, astfel, că recursul avocatului este întemeiat, că erorile de drept comise de instanța de apel impun soluția casării ei și menținerea sentinței instanței de fond, deoarece apelurile au fost greșit admis de către instanța de apel, sentința primei instanțe fiind una legală și întemeiată în aspectul vizat.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Olesea Șevcenco, casează total decizia Curții de Apel Bender din 11 martie 2014 în privința inculpatului Romanenco Vladislav Valeriu, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Slobozia din 29 noiembrie 2013, prin care Romanenco Vladislav Valeriu a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 94 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 87 Cod penal, ținînd cond de termenul executat al pedepsei cu închisoare, în perioada din 11 martie – 18 iunie 2014, calculîndu-se o zi de închisoare pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, a considera executată de către inculpatul Romanenco Vladislav Valeriu pedeapsa de 94 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, aplicată prin sentința Judecătoriei Slobozia din 29 noiembrie 2013.

Romanenco Vladislav Valeriu urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută alte hotărîri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 08 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

17 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Constantin Alerguș, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată recursul ordinar împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 11 martie 2014 declarat de avocatul Olesea Șevcenco, în numele inculpatului

Romanenco Vladislav Valeriu, născut la 29 mai 1979 în s. Talmaz, r-nul Ștefan Vodă, locuitor al or. Ștefan Vodă, str. 31 august 13/1, ap. 3, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Olesea Șevcenco, casează total decizia Curții de Apel Bender din 11 martie 2014 în privința inculpatului Romanenco Vladislav Valeriu, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Slobozia din 29 noiembrie 2013, prin care Romanenco Vladislav Valeriu a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 94 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 87 Cod penal, ținând cond de termenul executat al pedepsei cu închisoare, în perioada din 11 martie – 18 iunie 2014, calculându-se o zi de închisoare pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, a considera executată de către inculpatul Romanenco Vladislav Valeriu pedeapsa de 94 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, aplicată prin sentința Judecătoriei Slobozia din 29 noiembrie 2013.

Romanenco Vladislav Valeriu urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută alte hotărîri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 08 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Ion Guzun